

mù lù
目 录

fó shuō lǎo mǔ jīng
佛 说 老 母 经 03

fó shuō lǎo mǔ nǚ liù yīng jīng
佛 说 老 母 女 六 英 经 08

fó shuō zhǎng zhě zǐ zhì jīng
佛 说 长 者 子 制 经 11

fó shuō pú sà shì jīng
佛 说 菩 萨 逝 经 22

fó shuō lǎo mǔ jīng

佛说老母经

shī yì shī míng fù liú sòng lù
失译师名附刘宋录

wén rú shì yī shí fó zài wéi yē luó guó suǒ
闻如是。一时佛在维耶罗国。所

zhǐ chù míng yuē yuè yīn shí yǔ bā bǎi bī qiū sēng pú
止处名曰乐音。时与八百比丘僧菩

sà wàn rén jù shí yǒu pín qióng lǎo mǔ lái dào fó suǒ
萨万人俱。时有贫穷老母。来到佛所

yǐ tóu miàn zhāo dì wéi fó zuò lǐ bái fó yán yuàn yù
以头面着地为佛作礼白佛言。愿欲

yǒu suǒ wèn fó yán shàn zāi shàn zāi dāng wèn lǎo mǔ
有所问。佛言。善哉善哉当问。老母

yán rén shēng lǎo bìng sǐ cóng hé suǒ lái qù zhì hé
言。人生老病死。从何所来去至何

suǒ sè tòng yǎng sī xiǎng xíng shí cóng hé suǒ lái qù zhì
所。色痛痒思想行识。从何所来去至

hé suǒ yǎn ěr bí shé shēn xīn cóng hé suǒ lái qù zhì
何所。眼耳鼻舌身心。从何所来去至

hé suǒ dì shuǐ huǒ fēng kōng cóng hé suǒ lái qù zhì hé
何所。地水火风空。从何所来去至何

suǒ fó yán rén shēng lǎo bìng sǐ wú suǒ cóng lái qù
所。佛言。人生老病死。无所从来去

yì wú suǒ zhì sè tòng xiǎng xíng shí wú suǒ cóng lái qù
亦无所至。色痛想行识。无所从来去

yì wú suǒ zhì yǎn ěr bí shé shēn xīn wú suǒ cóng lái
亦无所至。眼耳鼻舌身心。无所从来

qù yì wú suǒ zhì dì shuǐ huǒ fēng kōng wú suǒ cóng lái
去亦无所至。地水火风空。无所从来

qù yì wú suǒ zhì fó yán zhū fǎ yì rú shì pì
去亦无所至。佛言。诸法亦如是。譬

rú liǎng mù xiāng zuān chū huǒ huǒ hái shāo mù mù jìn huǒ
如两木相钻出火。火还烧木木尽火

biàn miè fó wèn lǎo mǔ yán shì huǒ běn cóng hé suǒ
便灭。佛问老母言。是火本从何所

lái miè qù zhì hé suǒ lǎo mǔ bào fó yán yīn yuán
来。灭去至何所。老母报佛言。因缘

hé huì biàn dé huǒ yīn yuán lí sǎn huǒ jí miè fó
合会便得火。因缘离散火即灭。佛

yán zhū fǎ yì rú shì yīn yuán hé huì nǎi chéng yīn
言。诸法亦如是。因缘合会乃成。因

yuán lí sǎn jí miè zhū fǎ yì wú suǒ cóng lái qù yì
缘离散即灭。诸法亦无所从来去亦

wú suǒ zhì yǎn jiàn hǎo sè jí shì yì yì jí shì
无所至。眼见好色即是意。意即是

sè shì èr zhě jù kōng wú suǒ yǒu chéng miè yì rú
色。是二者俱空。无所有成。灭亦如

shì zhū fǎ pì rú gǔ bú yòng yī shì chéng yǒu rén chí
是。诸法譬如鼓不用一事成。有人持

fú chuí gǔ gǔ biàn yǒu shēng shì gǔ shēng yì kōng dāng
桴捶鼓鼓便有声。是鼓声亦空。当

lái shēng yì kōng guò qù shēng yì kōng shì shēng yì bù
来声亦空。过去声亦空。是声亦不
cóng mù gé fú rén shǒu chū hé huì zhū wù nǎi chéng gǔ
从木革桴人手出。合会诸物乃成鼓
shēng shēng cóng kōng jìn kōng zhū suǒ yǒu wàn wù yī qiè
声。声从空尽空。诸所有万物一切
yì rú shì wǒ rén shòu mìng yì rú shì běn jì jiē jìng
亦如是。我人寿命亦如是。本际皆净
wú suǒ yǒu cóng wú suǒ yǒu yīn zuò fǎ fǎ yì wú suǒ
无所有。从无所有因作法。法亦无所
yǒu pì rú yún qǐ yīn míng biàn yǔ yǔ yì bù cóng lóng
有。譬如云起阴冥便雨。雨亦不从龙
shēn chū yì bù cóng lóng xīn chū jiē lóng yīn yuán suǒ zuò
身出。亦不从龙心出。皆龙因缘所作
nǎi zhì shì yǔ zhū fǎ wú suǒ cóng lái qù yì wú suǒ
乃致是雨。诸法无所从来去亦无所
zhì pì rú huà shī xiān zhì bǎn sù què hòu tiáo hé zhòng
至。譬如画师先治板素。却后调和众
cǎi biàn zài suǒ zuò shì huà yì bù cóng bǎn sù cǎi chū
彩便在所作。是画亦不从板素彩出。
suí qí yì suǒ wéi xī chéng shēng sǐ yì rú shì gè
随其意所为悉成。生死亦如是。各
gè yì lèi dì yù qín shòu è guǐ tiān shàng shì jiān yì
各异类地狱禽兽饿鬼天上世间亦
ěr yǒu jiě shì huì zhě bù zhe zhe biàn yǒu lǎo mǔ wén
尔。有解是慧者不着着便有。老母闻

fó yán dà huān xǐ jí zì shuō yán méng tiān zhōng tiān ēn
佛言。大欢喜即自说言。蒙天中天恩
dé fǎ yǎn suī shēn lǎo léi jīn dé ān yǐn ā nán zhèng
得法眼。虽身老羸今得安隐。阿难正
yī fu qián cháng guì bái fó yán shì lǎo mǔ wén fó yán
衣服前长跪白佛言。是老母闻佛言
jí jiě hé yīn yuán zhì huì nǎi ěr fó yán dà dé
即解。何因缘智慧乃尔。佛言。大德
wēi wēi yǐ shì gù ér jí jiě shì lǎo mǔ zhě shì
巍巍。以是故而即解。是老母者。是
wǒ qián shì fā pú sà yì shí mǔ ā nán bái fó yán
我前世发菩萨意时母。阿难白佛言。
fó qián shì shí mǔ hé yīn kùn kǔ pín qióng rú shì fó
佛前世时母。何因困苦贫穷如是。佛
yán nǎi xī jū lóu qín fó shí wǒ wéi pú sà dào yì
言。乃昔拘楼秦佛时我为菩萨道。意
yù zuò shā mén mǔ yǐ ēn ài gù bù tīng wǒ zuò shā
欲作沙门。母以恩爱故不听我作沙
mén wǒ yōu chóu bù shí yī rì yǐ shì gù qián hòu lái
门。我忧愁不食一日。以是故前后来
shēng shì jiān wǔ bǎi shì zāo è rú shì fó yǔ ā
生世间。五百世遭厄如是。佛语阿
nán shì lǎo mǔ shòu zhōng dāng shēng ā mí tuó fó guó
难。是老母寿终。当生阿弥陀佛国
zhōng gòng yǎng zhū fó què hòu liù shí bā yì jié dāng dé
中供养诸佛。却后六十八亿劫当得

zuò fó zì fú bō jiàn qí guó míng huà zuò suǒ yǒu
作佛。字扶波健。其国名化作。所有

pī fú yǐn shí rú dāo lì tiānshàng qí guó zhōng rén mín
被服饮食如忉利天上。其国中人民

jiē shòu yī jié fó shuō jīng yǐ lǎo mǔ jí ā nán
皆寿一劫。佛说经已。老母及阿难

děng pú sà bī qiū sēng zhū tiān lóng guǐ shén ā xū lún
等。菩萨比丘僧。诸天龙鬼神阿须伦

jiē dà huān xǐ qián yǐ tóu miàn zhāo dì wéi fó zuò lǐ
皆大欢喜。前以头面着地。为佛作礼

ér qù
而去。

fó shuō lǎo mǔ nǚ liù yīng jīng

佛说老母女六英经

liú sòngtiān zhú sān zàng fǎ shī qiú nuó bá tuó luó yì
刘宋天竺三藏法师求那跋陀罗译

fó wéi shì zūn gōng dé wēi wēi mǐn niàn zhòng shēng
佛为世尊功德巍巍。愍念众生

wéi zhī shāng bēi shí yǔ dì zǐ dà shì xiāng zhuī zhǐ
为之伤悲。时与弟子大士相追。止

chù yuè yīn guǎng yǒu suǒ kāi yǒu yī mǔ rén pín lǎo yǔ
处乐音广有所开。有一母人贫老偃

lǚ cháng guì wèn fó wǔ yīn liù shuāi huì hé wǒ shēn
偻。长跪问佛。五阴六衰会合我身

xī wéi shì shuí lái hé suǒ cóng qù hé suǒ guī wéi yuàn
悉为是谁。来何所从去何所归。惟愿

shì zūn wéi wǒ sī wéi fó yán shàn zāi yí shí qí
世尊。为我思惟。佛言善哉。宜识其

jǐ zhū fǎ yīn yuán zhì zhī zhě xī pì rú zuān huǒ liǎng
几。诸法因缘识之者希。譬如钻火两

mù xiāng kāi huǒ bù cóng zuàn yì bù cóng suì huǒ chū
木相揩。火不从钻亦不从燧。火出

qí jiān hè hè shèn huī hái shāo qí mù mù jìn xiāo wēi
其间赫赫甚辉。还烧其木木尽消微。

yì rú chuí gǔ qí yīn āi cuī shēng bù cóng gé yì bù
亦如捶鼓。其音哀摧声不从革。亦不

cóng chuí zhū fǎ rú shì yīn yuán xiāng tuī yì rú
从捶。诸法如是。因缘相推。亦如

tiān yǔ fēng yún léi diàn hé huì zuò yǔ   bù dú lóng wēi
天雨风云雷电合会作雨。不独龙威。
zhū fǎ rú shì wén yì rú shì   pì rú huà shī tiáo hé
诸法如是文亦如是。譬如画师。调和
cǎi sè yīn sù jiā huà wú xíng bù jí   jiē xū yuán hé
彩色因素加画无形不即。皆须缘合
fēi dú yī lì   mǔ rén wén jīng huān xǐ qīng cè jí dé
非独一力。母人闻经。欢喜倾侧即得
fǎ rěn shēn bù pí jí   ā nán qǐ chén cǐ hé mǔ
法忍。身不疲极。阿难启陈。此何母
rén wèn fó zhū fǎ shēng sǐ suǒ cóng   xīn kāi yì jiě jí
人。问佛诸法生死所从。心开意解即
dé dào zhēn
得道真。

fó yǔ ā nán tīng wǒ suǒ yán   qián guò qù fó
佛语阿难。听我所言。前过去佛
míng yuē jū liú qín   ěr shí cǐ mǔ shì wǒ zhī qīn wǒ
名曰拘留秦。尔时此母是我之亲。我
xíng xué dào liàn bì wǒ shēn   yōu sī bù shí yī rì zhī
行学道恋闭我身。忧思不食一日之
jiān   yuán cǐ ēn ài wǔ bǎi shì pín   jīn wǒ dé fó
间。缘此恩爱。五百世贫。今我得佛
wàn fú jiē zhēn   zhòngshēng wú liàng qīng jìng fó qián guò
万福皆臻。众生无量清净佛前。过
liù shí yì jié dāng dé zuò fó hào sà pó   guó míng duō
六十亿劫当得作佛号萨婆。国名多

huá jié míng lǐ chán shí rén yī shí rú dāo lì tiān
华。劫名礼禅。时人衣食如忉利天。

gè shòu yī jié wú yǒu kǔ qín ěr shí mǔ rén tiān lóng
各寿一劫无有苦勤。尔时母人天龙

yè chā wén fó shuō fǎ jiē dà huān xǐ bā wàn qī qiān
夜叉闻佛说法。皆大欢喜八万七千

rén jiē dé zhèngzhēn dào yì lǐ fó ér qù
人皆得正真道意。礼佛而去。

yīn shì
音释

qiè kǔ xié qiè xiāng qiè yě miǎn mí diǎn
篋（苦协切箱篋也）。勉（弥典

qiē zuì yè wǎng wén fāng qiē hé dan hé hé
切最也）。輓（文纺切）。荷擔（何合

kě qiē dàn dīng gān qiē fú fāng liù qiē jiù jí
可切擔丁甘切）。辐（方六切）。驚（疾

jiù qiē yang yú liǎng qiē sāng sū lǎng qiē gǔ
僣切）。癢（余两切）。繇（蘇朗切鼓

kuāng mù yě fú fēng wú qiē jī gǔ zhàng yě
匡木也）。桴（风无切擊鼓杖也）。

léi lì zhuī qiē sōu yě zuàn zé guān qiē chuān yě
羸（力追切瘦也）。鑽（则官切穿也）。

yǔ lóu yǔ yú wǔ qiē lóu lì zhǔ qiē yǔ lóu bèi jǐ
偃偻（偃于武切偻力主切偃偻背脊

fǔ qū yě suì yīn suì zuàn huǒ mù yě
俯曲也）。燧（音遂鑽火木也）。

fó shuō zhǎng zhě zǐ zhì jīng

佛说长者子制经

hòu hàn ān xī sān zàng fǎ shī ān shì gāo yì
后汉安息三藏法师安世高译

wén rú shì yī shí fó zài luó yuè zhī qī shé
闻如是：一时，佛在罗阅祇耆闍

jué shān zhōng shí yǔ wǔ bǎi shā mén jù jiē ā luó hàn
崛山中。时与五百沙门俱，皆阿罗汉，

píng dàn jiē pī jiā shā chí bō rù chéng gè gài shí
平旦皆被袈裟，持钵入城各丐食。

shí chéng zhōng yǒu sì xìng háo guì jiā guó zhōng
时，城中有四姓豪贵家，国中

dì yī suǒ jū gāo zào shě zhái lóu guān shèn hǎo yuán
第一，所居高燥，舍宅楼观甚好，垣

qiáng zhōu zā qī zhòng mén sì xìng háo jiā zì tán ní jiā
墙周匝七重门。四姓豪家字檀尼迦

nài yǒu yī zǐ zì zhì nián shí liù fù tán ní jiā
柰，有一子字制，年十六，父檀尼迦

nài mò gù zhì dú yǔ mǔ jū fó shí dào qí jiā gài
柰歿，故制独与母居。佛时到其家丐

shí
食。

shí zhì zài nèi dì sān mén zhù yáo jiàn fó lái
时，制在内第三门住，遥见佛来，

zhì jí niàn yán shì rén hé yī duān zhèng jué hǎo nǎi ěr
制即念言：是人何壹端正绝好乃尔？

hǎo rú míng yuè zhū guāng míng rú rì yuè qí sè rú
好如明月珠，光明如日月，其色如

huáng jīn rú yuè shí wǔ rì shèng mǎn
黄金，如月十五日盛满。

shí fó zhù yú mén wài zhì biàn zǒu rù yǔ mǔ
时，佛住于门外。制便走入语母

yán wǒ jiàn yī rén lái dà duān zhèng jué miào tiān xià
言：我见一人来，大端正绝妙，天下

wú yǒu bèi wǒ shēng yǐ lái wèi céng jiàn rén rú shì jīn
无有辈。我生以来未曾见人如是！今

zài mén zhù yù qǐ gài
在门住欲乞丐。

zhì yǔ mǔ dāng gài zhī qí mǔ dà qiān tān bù
制语母当丐之，其母大慳贪不

kěn gài yǔ zhì yán mǔ dāng āi yòng wǒ gù gài yǔ shì
肯丐与。制言：母当哀用我故丐与是

rén yǔ shì rén zhě rú bìng zhě dé liáng yī zhì fù
人。与是人者，如病者得良医。制复

yán yǔ shì rén zhě míng zì dá yú tiān shàng tiān xià
言：与是人者，名字达于天上天下。

shì rén jīn xù zài wài zhù
是人今续在外住。

qí mǔ fù bù kěn gài zhì shù shù yǔ mǔ bù
其母复不肯丐。制数数语母不

zhǐ mǔ biàn huì yǔ zhì yán nǚ yāo wǒ bù zhǐ zhě
止，母便恚语制言：汝娆我不止者！

rǔ lìng wǒ fán luàn mǔ yán shì rén bú yòng shì qǐ gài
汝令我烦乱。母言：是人不用是乞丐
gù lái dàn yù qī tiáo rǔ ěr jīn rǔ xiǎo chī ér dāng
故来，但欲欺调汝耳！今汝小痴儿当
hé děng zhī rǔ suǒ suǒ bù zhǐ zhě huì dé wǒ chuí zhàng
何等知？汝所索不止者，会得我捶杖
nǎi zhǐ ěr
乃止耳！

fó yù zhī qí mǔ qiǎn tān fó biàn fàng wēi shén
佛预知其母慳贪，佛便放威神
chè zhào qī zhòng mén nèi zhì jiàn fó guāng míng xīn dà huān
彻照七重门内。制见佛光明心大欢
xǐ zhì jí fù dào mǔ suǒ qǐ yǔ yán yú rén bù zhī
喜，制即复到母所启语言：愚人不知
bù shī pì rú máng rén duò huǒ zhōng qí rén dàn zuò wú
布施，譬如盲人堕火中，其人但坐无
mù gù shì jiān rén dàn zuò qiǎn tān bú xìn bù shī
目故。世间人但坐慳贪，不信布施，
hòu dāng dé qí huò rén xīn niàn è kǒu yán è shēn
后当得其祸。人心念恶、口言恶、身
xíng è yú chī bú xìn fó bú xìn jīng bú xìn bǐ
行恶，愚痴不信佛、不信经、不信比
qiū sēng sǐ hòu jiē duò dì yù zhōng è guǐ chù shēng
丘僧，死后皆堕地狱中、饿鬼、畜生
zhōng rén bù qiǎn tān xìn bù shī hòu dé qí fú shēn
中。人不慳贪，信布施，后得其福。身

xíng shàn kǒu yán shàn xīn niàn shàn zì dé qí fú qí
行善、口言善、心念善，自得其福，其
rén jiā cháng dāng yǔ zhì zhě xiāng suí lìng rén yǒu zhì
人家常当与。智者相随，令人有智。

zhì yán mǔ bù kěn gài yǔ zhě zì chí wǒ jīn
制言：母不肯丐与者，自持我今
rì fàn fēn lái wǒ níng yī rì bù shí āi wǒ jí chí
日饭分来。我宁一日不食，哀我疾持
lái wǒ yù yǔ shì rén kǒng shì rén qì wǒ qù shì
来，我欲与是人，恐是人弃我去。是
rén qì wǒ qù shì rén nán zhí
人弃我去，是人难值！

qí mǔ fù bù kěn yǔ zhì biàn zì wǎng qǔ fàn
其母复不肯与，制便自往取饭
fēn fù qǔ suǒ zhù hǎo yī chí qù zhì fó suǒ qián
分，复取所著好衣，持去至佛所，前
yī tóu miàn zhù fó zú què zhù chā shǒu bái fó yán
以头面著佛足，却住叉手，白佛言：
chí wǒ suǒ yǒu yī bèi fàn yuàn shàng fó fó mò rán bù
持我所有衣被饭愿上佛。佛默然不
yīng
应。

zhì fù bái yán jīn fó shì tiān shàng tiān xià rén
制复白言：今佛是天上天下人
shī dāng āi dù tuō wǒ cáo yuàn wéi wǒ shòu zhī dāng
师，当哀度脱我曹，愿为我受之，当

lìng wǒ dé fú   rú shì zhě sān   fó biàn shòu zhī   zhì
令我得福。如是者三，佛便受之，制

jī dà huān xǐ
即大欢喜。

fó yǔ zhì yán   jīn zhū qiān tān zhě   nǚ jiē fú
佛语制言：今诸慳贪者，汝皆伏
zhī   jīn rì nǚ shī yǔ fó yī bèi fàn shí   shǐ nǚ xīn
之。今日汝施与佛衣被饭食，使汝心

zhōng zhū yù yuàn zhě yì jiē dé zhī
中诸欲愿者亦皆得之。

zhì dà huān xǐ   fù bái fó yán   wǒ suǒ kě yuàn
制大欢喜，复白佛言：我所可愿
zhě   yì bù qiú zuò dì èr dāo lì tiān wáng shì   yì bù
者，亦不求作第二忉利天王释，亦不
qiú zuò dì qī tiān wáng fàn   yì bù qiú shì shì háo guì
求作第七天王梵，亦不求世世豪贵，
yuàn shǐ wǒ zhì huì guāng míng rú fó
愿使我智慧光明如佛！

fó yán   dà shàn   zhū suǒ yuàn zhě jiē lìng dé
佛言：大善！诸所愿者皆令得
zhī
之。

dì èr tiān wáng shì wén zhì yǔ   jí zài fó hòu
第二天王释闻制语，即在佛后
chā shǒu zhù   tiān wáng shì biàn yú fó qián   yǔ wèi zhì yán
叉手住。天王释便于佛前，语谓制言：

rǔ jīn rì chí xiǎo fàn shí yī bèi yǔ fó biàn yù qiú
汝今日持小饭食衣被与佛，便欲求
zuò fó zhě bù néng dé yě shí jié bǎi jié qiān
作佛者，不能得也！十劫、百劫、千
jié wàn jié yì jié rǔ shàng wèi néng dé zuò fó
劫、万劫、亿劫，汝尚未能得作佛。

zhì bào tiān wáng shì yán wǒ yì bú yòng yī fàn
制报天王释言：我亦不用一饭
shí gù yù dé zuò fó wǒ cháng dāng chí shàn xīn jīng jìn
食故欲得作佛！我常当持善心精进
bú xiè qiú fó bù zhǐ huì dāng zuò fó
不懈，求佛不止，会当作佛。

tiān wáng shì bào zhì yán rǔ chí sì bǎo xū mí
天王释报制言：汝持四宝须弥
shān rǔ cí xīn niàn tiān xià rén mín qiān wàn jié yì
山，汝慈心念天下人民，千万劫、亿
wàn jié rǔ shàng wèi néng dé fó yě
万劫，汝尚未能得佛也！

zhì fù bào tiān wáng shì yán pì rú jiàng shī chí
制复报天王释言：譬如匠师，持
fǔ rù shān suǒ shù mù huì dāng zé qǔ hǎo zhí zhě huì
斧入山索树木，会当择取好直者，会
dāng kě yì nǎi qǔ ěr wǒ bú yòng yī fàn shí yī bèi
当可意乃取耳！我不用一饭食衣被
gù qiú zuò fó yě
故求作佛也。

tiān wáng shì fù yǔ zhì yán rǔ yù qiú fó zhě
天王释复语制言：汝欲求佛者

jù kǔ rǔ bù rú qiú zuò dì qī fàn ruò dì èr dāo
剧苦！汝不如求作第七梵、若第二忉

lì tiān wáng shì rǔ yù qiú zuò fó nán dé yě
利天王释。汝欲求作佛难得也！

zhì fù bào tiān wáng shì yán rǔ níng jiàn yán fú
制复报天王释言：汝宁见阎浮

lì nèi fǒu
利内否？

tiān wáng shì yán jiàn zhī
天王释言：见之。

zhì yán mǎn qí zhōng dà huǒ shàng zhì tiān chí
制言：满其中大火上至天，持

shēn tóu qí zhōng wǒ huì dāng qiú zuò fó zhōng bù zhǐ
身投其中，我会当求作佛终不止。

tiān wáng shì yán rǔ mǎn yán fú lì dì nèi qí
天王释言：汝满阎浮利地内其

zhōng huǒ shì zhōng yǒu rén mín chù shēng jí rú dòng zhī
中火，是中有人民、畜生及蠕动之

lèi rǔ bù dāng shā zhī rǔ kǒu yán è xīn niàn è
类，汝不当杀之。汝口言恶、心念恶，

sǐ dāng rù dì yù zhōng rǔ dāng nuó dé zuò fó
死当入地狱中。汝当那得作佛？

zhì bào tiān wáng shì shì jiān rén mín jí rú dòng
制报天王释：世间人民及蠕动，

wǒ chí cí xīn jiē fù mí lè fó mí lè fó zì dāng
我持慈心皆付弥勒佛，弥勒佛自当

dù tuō zhī wǒ qiú fó dào huì bù zhǐ
度脱之。我求佛道会不止！

zhì fù bào tiān wáng shì yán dì qī fàn dì èr
制复报天王释言：第七梵、第二

tiān wáng shì suǒ jū zhǐ chù huì dāng shuāi bài jiē dāng guī
天王释所居止处，会当衰败，皆当归

sǐ wú yǒu tuō bù sǐ zhě
死，无有脱不死者。

tiān wáng shì biàn chā shǒu bào zhì yán qīng chí xīn
天王释便叉手报制言：卿持心

jiān nǎi rú shì niàn yù qiú fó bù zhǐ zhě qīng huì dé
坚乃如是，念欲求佛不止者，卿会得

zuò fó
作佛！

zhì fù bào tiān wáng shì yán nǚ mò chí nǚ tiān
制复报天王释言：汝莫持汝天

shàng yì zì gòng gāo yě fù yǒu shèng nǚ zhě wǒ chí
上意自贡高也！复有胜汝者，我持

shàn xīn jīng jìn bú xiè qiú fó bù zhǐ huì dāng dé zuò
善心精进不懈，求佛不止，会当得作

fó
佛。

tiān wáng shì biàn mò rán wú suǒ fù yǔ
天王释便默然，无所复语。

fó biàn yǔ zhì rǔ qián hòu suǒ chéng shì fán liù
佛便语制：汝前后所承事凡六

wàn fó rǔ cháng dāng yuàn qiú zuò fó rǔ cháng chí xīn
万佛。汝常当愿求作佛。汝常持心

jīng jìn chéng shì zhū fó què hòu èr bǎi yì wàn jié rǔ
精进承事诸佛。却后二百亿万劫，汝

bú fù gèng dì yù è guǐ chù shēng zhōng què hòu
不复更地狱、饿鬼、畜生中。却后

èr bǎi yì wàn jié jìng rǔ dāng zuò zhē jiā yuè wáng dāng
二百亿万劫竟，汝当作遮迦越王，当

yǒu shí yì xiǎo guó jiē shǔ rǔ rǔ dāng lǐng sì tiān xià
有十亿小国皆属汝。汝当领四天下，

dāng fēi xíng rǔ suǒ xíng dāng zhèng shòu jìn dāng shàng shēng
当飞行。汝所行当正，寿尽当上生

dì qí fàn tiān dì sì dǒu shù tiān tiān shàng shòu jìn dāng
第七梵天、第四兜术天，天上寿尽当

fù xià shēng zuò zhē jiā yuè wáng shòu jìn dāng fù shàng shēng
复下生作遮迦越王，寿尽当复上生

dì qí fàn tiān rú shì shàng xià bǎi yì wàn jié jìng rǔ
第七梵天。如是上下百亿万劫竟，汝

dāng zuò fó zì xū mí jiā luó dāng dù tuō tiān shàng tiān
当作佛，字须弥迦罗，当度脱天上天

xià rén mín rǔ shēng xià dì dāng zhào wàn èr qiān yì tiān
下人民。汝生下地，当照万二千亿天

dì shàng zhì èr shí bā tiān shàng tiān dì jiē wéi dà
地，上至二十八天上，天地皆为大

dòng yè míng rú rì chū rén mín jiē shòu qī qiān yì
动，夜明如日出。人民皆寿七千亿

suì rǔ shēn dāng cháng èr bǎi zhàng dāng yǒu wàn yī qiān
岁。汝身当长二百丈。当有万一千

chéng chéng jiē sì bǎi bā shí lì chéng jiē bǎn zhù zhī
城，城皆四百八十里。城皆板著之，

jiē kè lòu jīn yín liú lí shuǐ jīng shān hú
皆刻镂金、银、琉璃、水精、珊瑚、

chēn qú má nǎo qī bǎo rǔ zuò fó shí dāng zài huì shuō
砗磲、玛瑙七宝。汝作佛时当再会说

jīng yī huì shí yǒu liù qiān yì shā mén jiē dé ā luó
经，一会时有六千亿沙门皆得阿罗

hàn dì èr huì shuō jīng shí yǒu sì qiān yì shā mén jiē
汉；第二会说经时，有四千亿沙门皆

dé ā luó hàn dāng ěr shí rén mín wú yǒu tōu dào zhě
得阿罗汉。当尔时人民无有偷盗者，

nán zǐ nǚ rén jiē tóng yī xīn wú yǒu è zhě yì wú
男子、女人皆同一心无有恶者，亦无

shān lín xī gǔ dì jiē píng zhèng rén mín wú yǒu jí bìng
山林溪谷，地皆平正。人民无有疾病

yōu kǔ jiē ān lè suǒ jū jiē zì shǒu tiān rì sān yǔ
忧苦皆安乐，所居皆自守。天日三雨

cái yān chén dù rén yù yì yǔ jiē dà jù huì xià yuè
裁淹尘土。人欲议语皆大聚会。夏月

zé bù shǔ dōng yuè zé bù hán jiē dé zhōng shì rǔ
则不暑，冬月则不寒，皆得中适。汝

jiào shòu jīng shě míng wéi nán tí tuó ruò yǒu nán zǐ
教授精舍，名为难提陀。若有男子、
nǚ rén chí jiè bù shī yǔ fó pì zhī fó ā
女人，持戒、布施与佛、辟支佛、阿
luó hàn qiú zuò fó zhě jiē kě dé fó dào bù kě bù
罗汉，求作佛者皆可得佛道。不可不
qiú bā fāng shàng xià wú yǒu néng qióng jí zhě fó zhì
求！八方上下无有能穷极者，佛智
huì rú shì tiān xià rén bù zhī shēng suǒ cóng lái yì bù
慧如是。天下人不知生所从来，亦不
zhī sǐ qù hé dào
知死趣何道。

fó shuō jīng yì zhì jí zhū bī qiū sēng jiē qián
佛说经已，制及诸比丘僧，皆前
yǐ tóu miàn zhù fó zú zuò lǐ ér qù
以头面著佛足，作礼而去。

fó shuō pú sà shì jīng

佛说菩萨逝经

xī jìn shā mén bái fǎ zǔ yì

西晋沙门白法祖译

fó zài yào shānzhōng yǔ zhū bǐ qiū wǔ bǎi rén
佛在鷄山中。与诸比丘五百人。

jiē ā luó hàn píng dàn jiē zhuó yī chí bō rù chéng gè
皆阿罗汉。平旦皆着衣持钵。入城各

xíng qiú shí shí chéngzhōng yǒu yī háo fù zhǎng zhě guó
行求食。时城中有一豪富长者。国

zhōng dì yī suǒ jū gāo zào shě zhái lóu guān shèn hǎo yuán
中第一所居高燥舍宅楼观甚好。垣

qiáng zhōu zā qī zhòng mén zì tán ní jiā nài tán ní
墙周匝七重门。字檀尼加柰。檀尼

jiā nài yǒu zǐ zì shì nián shí liù tán ní jiā nài mò
加柰有子。字逝年十六。檀尼加柰歿

gù shì dú yǔ mǔ jū fó dào tán ní jiā nài jiā qiú
故逝独与母居。佛到檀尼加柰家求

shí shí shì zài nèi dì sān mén zhōng zhù yáo jiàn fó lái
食。时逝在内第三门中住。遥见佛来

huān xǐ shì jí xīn niàn yán shì rén hé yǐ duān zhèng wú
欢喜。逝即心念言。是人何以端正无

bǐ hǎo nǎi ěr hǎo rú míng yuè zhū guāng míng rú rì
比好乃尔。好如明珠。光明如日

yuè qí sè rú huáng jīn hǎo rú yuè shí wǔ rì shèng
月。其色如黄金。好如月十五日盛

mǎn shí fó dào zhù yú mén wài shì biàn zǒu rù yǔ qí
满。时佛到住于门外。逝便走入语其
mǔ yán wǒ jiàn yī rén lái dà duān zhèng hǎo tiān xià wú
母言。我见一人来大端正好。天下无
yǒu bèi wǒ shēng yǐ lái wèi cháng jiàn rén rú shì jīn
有辈。我生以来未尝见人如是。今
zài mén wài zhù yù qiú shí shì yǔ qí mǔ yán wǒ dāng
在门外住欲求食。逝语其母言。我当
yǔ zhī qí mǔ dà qiǎn tān bù kěn yǔ shì yǔ qí mǔ
与之。其母大慳贪不肯与。逝语其母
yán fū tiān xià rén qiǎn tān wú yì yú shēn shì fēi héng
言。夫天下人慳贪无益于身。是非恒
rén dāng yǔ zhī mǔ fù bù yīng shì fù yǔ mǔ yán
人当与之。母复不应。逝复语母言。
shì rén guò dù tiān xià zhī shī yě yǔ shì rén zhě rú
是人过度天下之师也。与是人者如
bìng zhě dé shàn yī shì yǔ mǔ yán dāng yòng wǒ gù yǔ
病者得善医。逝语母言。当用我故与
zhī shì rén míng wén yú tiān xià jīn xù zài mén wài
之。是人名闻于天下。今续在门外
zhù qí mǔ fù bù kěn yǔ shì shù yǔ mǔ mǔ dà
住。其母复不肯与。逝数语母。母大
chēn huì yǔ shì yán rǔ ráo wǒ bù zhǐ zhě lìng wǒ fán
嗔恚语逝言。汝娆我不止者令我烦
luàn shì rén bú yòng shí gù lái dàn yù tiáo ruò ěr
乱。是人不用食故来。但欲调若耳。

ruò xiǎo ér dāng hé děng zhī ruò suǒ suǒ bù zhǐ huì dé
若小儿当何等知。若所索不止。会得

wǒ chuí zhàng nǎi zhǐ fó yù zhī mǔ qiān tān fó fàng wēi
我捶杖乃止。佛豫知母慳贪。佛放威

shén chè zhào qī zhòng mén nèi shì jiàn fó guāng míng xīn jí
神彻照七重门内。逝见佛光明心即

kāi jiě shì jí fù dào mǔ suǒ yǔ qí mǔ yán yú rén
开解。逝即复到母所语其母言。愚人

bù zhī bù shī pì rú máng rén duò yú huǒ zhōng qí rén
不知布施。譬如盲人堕于火中。其人

dàn zuò máng wú mù gù ěr shì jiān rén dàn zuò qiān tān
但坐盲无目故耳。世间人但坐慳贪。

xīn niàn è kǒu yán è shēn xíng è yú rén bú xìn yú
心念恶口言恶身行恶。愚人不信于

fó bú xìn yú jīng sǐ hòu jiē rù dì yù chù shēng guǐ
佛不信于经。死后皆入地狱畜生鬼

shén zhōng rén bù qiān tān shēn xíng shàn kǒu yán shàn xīn niàn
神中。人不慳贪。身行善口言善心念

shàn xù zì dé qí fú rén yǒu zhì zhě dāng gòng yǎng fàn
善。续自得其福。人有智者当供养饭

shí fó rén cháng dāng yǔ zhì zhě xiāng suí lìng rén yǒu
食佛。人常当与智者相随令人有

zhī shì yǔ mǔ yán bù kěn yǔ zhě zì chí wǒ jīn
知。逝语母言。不肯与者。自持我今

rì fàn fēn lái wǒ jīn rì bù shí zì chí wǒ fēn yǔ
日饭分来。我今日不食。自持我分与

zhī āi jí chí wǒ fēn lái wǒ kǒng shì rén biàn qì wǒ
之。哀疾持我分来。我恐是人便弃我
qù shì rén nán dé zhí mǔ fù bù kěn yǔ shì biàn
去。是人难得值。母复不肯与。逝便
zì wǎng qǔ fàn jí suǒ zhù xì hǎo xiè yī chí chū zhì
自往取饭及所著细好褻衣。持出至
fó suǒ qián yǐ tóu miàn zhe fó zú què zhù chā shǒu bái
佛所。前以头面着佛足。却住叉手白
fó yán chí wǒ suǒ yǒu yī bèi fàn shí yuàn shàng fó fó
佛言。持我所有衣被饭食愿上佛。佛
mò rán bù yīng shì fù bái fó yán jīn fó shì tiān xià
默然不应。逝复白佛言。今佛是天下
rén zhī fù mǔ dāng dù tuō wǒ cáo āi wéi shòu zhī dāng
人之父母。当度脱我曹。哀为受之当
lìng wǒ dé qí fú rú shì zhě sān fó biàn shòu shì yī
令我得其福。如是者三。佛便受逝衣
bèi fàn shí shì dà huān xǐ
被饭食。逝大欢喜。

fó yǔ shì yán zhū qiǎn tān zhě ruò jiē fú zhī
佛语逝言。诸慳贪者若皆伏之。
ruò jīn rì shī fó yī bèi fàn shí shǐ ruò dé xīn zhōng
若今日施佛衣被饭食。使若得心中
suǒ yuàn shì dà huān xǐ fù bái fó yán wǒ xīn yì bú
所愿。逝大欢喜复白佛言。我心亦不
yuàn zuò dì èr dāo lì tiān wáng shì yì bú yuàn fàn tiān
愿作第二忉利天王释。亦不愿梵天。

yì bú yuàn shì jiān háo guì yuàn shǐ wǒ guāng míng zhì huì
亦不愿世间豪贵。愿使我光明智慧

rú fó fó yán dà shàn ruò xīn suǒ yuàn jiē dé zhī
如佛。佛言大善。若心所愿皆得之。

tiān wáng shì wén shì yán jí zài fó hòu chā shǒu
天王释闻逝言。即在佛后叉手

zhù shì yú fó qián yǔ shì yán ruò yù qiú zuò fó zhě
住。释于佛前语逝言。若欲求作佛者

shèn nán dé shí jié bǎi jié qiān jié wàn jié yì jié shàng
甚难得。十劫百劫千劫万劫亿劫尚

wèi néng dé fó jīn rǔ chí xiǎo fàn shí yī bèi yǔ fó
未能得佛。今汝持小饭食衣被与佛。

rǔ biàn yù zuò fó bù kě dé yě
汝便欲作佛不可得也。

shì fù yǔ shì yán ruò chí sì bǎo rú xū mí
释复语逝言。若持四宝如须弥

shān bù shī fù cí xīn niàn tiān xià shí wàn jié bǎi wàn
山布施。复慈心念天下。十万劫百万

jié qiān wàn jié ruò shàng wèi néng dé fó
劫千万劫。若尚未能得佛。

shì bào shì yán pì rú gōng shī chí fǔ rù shān
逝报释言。譬如工师持斧入山

zhuó shù mù huì dāng suǒ qǔ hǎo zhí kě yì nǎi qǔ ěr
斫树木。会当索取好直可意乃取耳。

shì yǔ shì yán wǒ yì bú yòng yī fàn shí yī bèi yǔ
逝语释言。我亦不用一饭食衣被与

fó gù yù dé zuò fó yě wǒ cháng chí shàn xīn jīng jìn
佛故欲得作佛也。我常持善心精进

sī wéi bú xiè huì dāng dé fó
思惟不懈会当得佛。

shì fù bào shì yán ruò yù qiú fó qín kǔ bù
释复报逝言。若欲求佛勤苦。不

rú qiú fàn shì tiān yě
如求梵释天也。

shì fù bào shì yán ruò jiàn yán fú lì nèi xī
逝复报释言。若见阎浮利内。悉

lìng mǎn qí zhōng huǒ shàng zhì tiān chí wǒ shēn tóu qí
令满其中火上至天。持我身投其

zhōng huì qiú zuò fó zhōng bù zhǐ shì bào yán ruò
中。会求作佛终不止。释报言。若

lìng yán fú lì nèi mǎn qí zhōng huǒ shì zhōng yǒu rén mín
令阎浮利内满其中火。是中有人民

chù shēng jí yuān fēi rú dòng zhī lèi rǔ bù dāng shā zhī
畜生及娟蜚蠕动之类。汝不当杀之。

rǔ fǎn xīn niàn è dāng rù dì yù zhōng rǔ dāng nuó dé
汝反心念恶当入地狱中。汝当那得

fó
佛。

shì fù bào yán shì jiān rén mín jí yuān fēi rú
逝复报言。世间人民及娟蜚蠕

dòng zhī lèi wǒ chí cí xīn jiē fù mí lè fó mí lè
动之类。我持慈心皆付弥勒佛。弥勒

fó zì dāng dù tuō zhī wǒ qiú fó dào huì bù zhǐ shì
佛自当度脱之。我求佛道会不止。逝

fù yǔ shì yán fàn tiān wáng suī zūn huì guī wú cháng
复语释言。梵天王。虽尊会归无常。

wú yǒu tuō yú sǐ zhě shì biàn chā shǒu bào shì yán qīng
无有脱于死者。释便叉手报逝言。卿

chí xīn zhì jiān nǎi niàn yù qiú fó bù zhǐ qīng yì huì
持心志坚。乃念欲求佛不止。卿亦会

dāng dé fó shì fù bào shì yán ruò mò shì tiān shàng zì
当得佛。逝复报释言。若莫恃天上自

gòng gāo fù yǒu shèng ruò zhě shì yán wǒ chí cí xīn
贡高。复有胜若者。逝言。我持慈心

jīng jìn bú xiè qiú fó zhě huì dāng dé zuò fó shì biàn
精进不懈求佛者。会当得作佛。释便

mò rán wú suǒ fù yǔ fó biàn yǔ shì yán rǔ qián hòu
默然无所复语。佛便语逝言。汝前后

suǒ gòng yǎng fàn shí fán liù wàn fó rǔ xīn cháng yuàn yù
所供养饭食凡六万佛。汝心常愿欲

zuò fó rǔ cháng chí shàn xīn gòng yǎng yú fó fó yǔ shì
作佛。汝常持善心供养于佛。佛语逝

yán què hòu èr bǎi wàn yì jié rǔ bú fù gèng dì yù
言。却后二百万亿劫。汝不复更地狱

chù shēng guǐ shén zhōng fó fù yǔ shì yán rǔ cháng chí
畜生鬼神中。佛复语逝言。汝常持

cí xīn gòng yǎng fó ruò hòu dāng zuò jīn lún wáng dāng yǒu
慈心供养佛。若后当作金轮王。当有

shí yì xiǎo guó wáng jiē shǔ ruò dāng lǐng sì tiān xià cháng
十亿小国王皆属。若当领四天下常

dāng fēi xíng suǒ xíng jiē zhèng shòu jìn dāng shēng fàn tiān
当飞行。所行皆正。寿尽当生梵天

jí dōu shù tiān shàng tiān shàng shòu jìn dāng fù xià shēng zuò
及兜术天上。天上寿尽当复下生作

jīn lún wáng shòu jìn dāng fù shàng shēng fàn tiān rú shì
金轮王。寿尽当复上生梵天。如是

shàng xià èr bǎi wàn yì jié jìng rǔ dāng zuò fó zì xū
上下二百万亿劫竟。汝当作佛字须

mí jiā luó dù tuō tiān shàng tiān xià rén mín ruò shēng
弥加罗。度脱天上天下人民。若生

duò dì guāng míng dāng zhào sān qiān xū mí shān shàng zhì
堕地。光明当照三千须弥山。上至

èr shí bā tiān tiān dì jiē wéi dà dòng zhòu yè jiē míng
二十八天。天地皆为大动昼夜皆明。

shí rén jiē shòu qī qiān yì suì ruò shēn dāng cháng èr bǎi
时人皆寿七千亿岁。若身当长二百

zhàng dāng yǒu wàn èr qiān chéng chéng jiē sì bǎi bā shí
丈。当有万二千城。城皆四百八十

lǐ chéng mén jiē zhe kè lóu jiē qī bǎo ruò wéi fó shí
里。城门皆着刻镂皆七宝。若为佛时

dāng zài huì zhū shā mén shuō jīng dì yī huì shuō jīng shí
当再会诸沙门说经。第一会说经时。

liù qiān yì shā mén jiē dé ā luó hàn dào dì èr huì
六千亿沙门。皆得阿罗汉道。第二会

shuō jīng shí sì qiān yì shā mén jiē dé ā luó hàn
说经时。四千亿沙门。皆得阿罗汉

dào dāng ěr shí rén mín wú yǒu tōu dào zhě nán zǐ nǚ
道。当尔时人民无有偷盗者。男子女

rén jiē tóng yī xīn rén mín wú yǒu zuò è zhě zhū è
人皆同一心。人民无有作恶者。诸恶

dào qín kǔ zhī chù jiē bì sè yì wú yǒu shān lín xī
道勤苦之处皆闭塞。亦无有山林溪

gǔ dì jiē píng zhèng rén mín wú yǒu jí bìng wú yǒu
谷。地皆平正。人民无有疾病。无有

yōu kǔ rén mín jiē kuài lè suǒ jū jiē zì shǒu tiān rì
忧苦人民皆快乐。所居皆自守。天日

sān yǔ cái yān chén rén mín yù suǒ yì yǔ jiē xiāng jù
三雨才淹尘。人民欲所议语皆相聚

huì xià yuè bú dà rè dōng yuè bú dà hán shì dé qí
会。夏月不大热冬月不大寒适得其

zhōng suǒ jiǎng shòu jīng shě míng nán tí tuó ruò yǒu rén
中。所讲授精舍名难提陀。若有人

bù shī yǔ fó ā luó hàn yù qiú zuò fó pì zhī fó ā
布施与佛阿罗汉欲求作佛辟支佛阿

luó hàn jiē kě dé fó dào bù kě bù qiú fó zhì bù
罗汉皆可得佛道。不可不求佛智。不

kě chēng liàng shí fāng wú qióng jí fó zhì yì rú shì
可称量十方无穷极。佛智亦如是。

wú yǒu qióng jí tiān xià rén bù zhī shēng cóng hé suǒ
无有穷极。天下人不知生从何所

lái yì bù zhī sǐ qù hé dào fó shuō jīng yǐ shì
来。亦不知死趣何道。佛说经已。逝

jī zhū bī qiū tiān wáng shì jiē wéi fó zuò lǐ
及诸比丘。天王释。皆为佛作礼。